

LANDIS: WANBELEID VASTSTELLEN

De Ondernemingskamer heeft in mei 2009 het verslag van de onderzoekers naar het beleid en de gang van zaken van het in 2002 gefailleerde ict-bedrijf Landis Group NV openbaar gemaakt. Het rapport trekt vernietigende conclusies over het functioneren van het bestuur en de commissarissen van Landis. Dit is reden geweest voor de VEB om de Ondernemingskamer te verzoeken wanbeleid vast te stellen en te komen tot aansprakelijkstelling van bestuurders en commissarissen voor de door aandeelhouders geleden schade.

De mondelinge behandeling van het verzoek tot vaststelling van wanbeleid zal in het voorjaar van 2010 plaatsvinden. Daarna volgt de eindbeschikking in deze zaak, die de opmaat zal vormen voor verdere schadevergoedingsacties van de VEB

jegens bestuurders en commissarissen.

Megalomaan groeiscenario

De onderzoekers concluderen dat Landis zich met een megalomaan groeiscenario voor ogen heeft gedragen als "een man die kaartjes verkoopt voor een theatervoorstelling waarvan hij geen idee heeft of die ooit zal plaatshebben". De financiering van de overnames liep uiteindelijk geheel vast. Het was volgens de onderzoekers niet de vraag of het mis zou gaan bij Landis, maar alleen wanneer.

Uiteindelijk viel op 8 juli 2002 het doek voor Landis. De onderzoekers concluderen dat Landis door bestuurder Paul Kuiken werd bestuurd als een "vriendenclub". Beleid en planning werden voortdurend aangepast. Financiële toetsingen bij overnames ontbraken en er werd – geheel

achterhaald – vastgehouden aan de zogenaamde 'gulden balans'-regel (het afboeken van betaalde goodwill van overgenomen ondernemingen op het eigen vermogen van Landis). Ook op de raad van commissarissen van Landis hebben de onderzoekers veel aan te merken. Zo stellen zij vast dat de commissarissen niet beschikten over de vereiste kennis en expertise voor een beursfonds van deze omvang en dat zij hebben nagelaten zich de indringende vragen te stellen of Landis het beoogde groeitempo wel aankon en of Landis wel bestand zou zijn tegen verslechterende marktomstandigheden.

Wanbeleid

De VEB wacht de uitkomst van de procedure bij de Ondernemingskamer af alvorens zij de civiele rechter zal vragen op basis van het rapport de aansprakelijkheid van de betrokken

partijen vast te stellen. De mogelijke aansprakelijkheid van huisaccountant Ernst & Young wordt nog bestudeerd. De curatoren van het failliete Landis hebben op 20 juni 2007 de conclusies gepresenteerd van hun onderzoek naar de oorzaken van het faillissement. Zij stellen vast dat in de jaren 1999, 2000 en 2001 onjuiste – lees: veel te hoge – winstcijfers zijn gepubliceerd, waarmee beleggers zijn misleid. Uit het rapport volgt verder dat ook de commissarissen en de accountant ernstig zijn tekortgeschoten. De commissarissen hielden onvoldoende toezicht en stelden zich niet kritisch op bij overnames. De accountant heeft op een groot aantal punten de jaarverslaggevingsregels overtreden. De VEB heeft dan ook goede hoop op een positieve uitkomst van de komende civiele aansprakelijkheidsprocedures. ■

LCI: HOGE RAAD AAN ZET

Wat deden commissarissen Dick Schoonis, Jan Tollenaar en Rik Maes toen het Smartpen-project LCI naar de afgrond trok en bestuurder Sam Asseer voor 50 miljoen euro aan ongedekte garanties verstrekte ten behoeve van Oostenrijkse werkmatschappijen? Zij deden niets. Zij zaten stil.

Op 18 februari 2008 heeft de Ondernemingskamer het eindrapport van onderzoeker Van den Blink naar het beleid en de gang van zaken van het failliete ict-bedrijf LCI Technology Group NV openbaar gemaakt. De onderzoeker trekt daarin vernietigende conclusies over het beleid en het functioneren van bestuurder en commissarissen. Conclusies die voor de VEB de opmaat vormden naar de

tweede fase van deze enquêteprocedure: de vaststelling van wanbeleid. De uitspraak van de Ondernemingskamer over het wanbeleid volgde op 12 maart 2009. Die uitspraak was voor velen een verrassing. De Ondernemingskamer bepaalde dat het

ingegaan op de feiten die de onderzoeker voor het gepleegde wanbeleid door bestuurder en commissarissen heeft aangedragen. De VEB is daar zeer verbaasd over.

Naar de mening van de VEB zijn de door de onderzoeker gepresenteerde

te breiden. Het is tenslotte de Ondernemingskamer die over de kwaliteit van het onderzoek dient te waken. Dit geldt temeer nu de VEB in het onderzoekstraject geen formele bevoegdheden heeft om zich over de inhoud en de kwaliteit van het rapport uit te laten en de Ondernemingskamer om aanvullend onderzoek te vragen.

De VEB vindt het een opmerkelijke en teleurstellende gang van zaken, maar blijft zich inzetten voor de compensatie van aandeelhouders LCI. Daarom is op 12 juni 2009 cassatie ingesteld tegen de uitspraak. De Hoge Raad moet zich nu gaan buigen over de vraag of de Ondernemingskamer op een goede manier tot een juist oordeel is gekomen. ■

Ici | Technology Group

door haar bevolen onderzoek naar mogelijk wanbeleid te beperkt is uitgevoerd. Het voorliggende onderzoeksrapport levert in omvang en qua periode en onderwerpen onvoldoende grondslag om daarop een verantwoord oordeel over wanbeleid te vellen, zo overwoog de Ondernemingskamer. De Ondernemingskamer is niet

feiten voldoende voor de conclusie wanbeleid bij de bestuurder en de commissarissen. De Ondernemingskamer heeft nagelaten zich daarover een oordeel te vormen. De VEB vraagt zich af waarom de Ondernemingskamer dan niet eerder opdracht heeft gegeven het door haar bevolen onderzoek aan te laten vullen of uit